

Checklist – Praktický P2V převod Windows 10 do VirtualBoxu pomocí Clonezilly

Tento checklist slouží jako rychlý přehled kroků při převodu existující instalace Windows 10 z fyzického počítače do virtuálního stroje ve VirtualBoxu na Linuxu pomocí nástroje Clonezilla. Zahrnuje dvě varianty: A) síťové úložiště (Samba server) a B) externí USB disk.

1. Příprava před P2V převodem (společná pro obě varianty)

- Zálohujte důležitá data z fyzického počítače s Windows 10 (pro jistotu mimo tento P2V proces).
- Zkontrolujte, že Windows 10 jsou aktualizovaná (např. verze 22H2) a že systém je stabilní (žádné chyby disku, BSOD apod.).
- Ve Windows 10 vypněte funkci „Rychlé spuštění“ a dokončete předchozí krok čištění systému (odinstalace zbytečných programů, vyčištění disku).
- Poznamenejte si, zda je instalace Windows 10 na fyzickém počítači v režimu BIOS/MBR nebo UEFI/GPT.
- Na Linux hostitelském počítači nainstalujte a otestujte VirtualBox (včetně případného Oracle Extension Packu, pokud jej budete potřebovat).
- Připravte si Clonezilla Live ISO (stažené z oficiálního webu) a nástroj Rufus pro vytvoření bootovacího USB ve Windows.

2. Vytvoření bootovacího USB s Clonezillou (společné pro obě varianty)

- Ve Windows spusťte Rufus a připojte prázdný USB flash disk (min. 2–4 GB).
- V Rufusu vyberte zařízení (USB), načtěte Clonezilla Live ISO a ponechte běžná výchozí nastavení (MBR/FAT32, pokud není důvod je měnit).
- Spusťte vytvoření bootovacího USB („Start“) a počkejte na dokončení.
- Po skončení bezpečně odeberte USB flash disk s Clonezillou.

3. Boot z USB (fyzický počítač s Windows 10)

- Připojte bootovací USB s Clonezillou do fyzického počítače s Windows 10.
- Restartujte počítač a vstupte do bootovací nabídky nebo do BIOS/UEFI (dle výrobce – viz samostatný návod „Jak mám vstoupit do BIOSu/UEFI“).
- Zvolte boot z USB zařízení a nechte počítač naboootovat Clonezilla Live.
- V Clonezille potvrďte jazyk a klávesnici, poté zvolte „Start Clonezilla“.

4. Varianta A – uložení obrazu na síťové úložiště (Samba server)

4.1 Uložení obrazu disku z fyzického počítače na Samba server:

- Na Linux hostiteli nebo NAS připravte sdílenou síťovou složku (Samba), kam se bude ukládat obraz (dostatek volného místa).

- V Clonezille na fyzickém počítači zvolte režim „device-image“ (práce s obrazem disku/oddílu).
- Jako typ úložiště vyberte „samba_server“ a nakonfigurujte síť (obvykle DHCP).
- Zadejte IP adresu Samba serveru, název sdílené složky, uživatelské jméno a heslo.
- Po připojení sdílené složky zvolte režim „Beginner“ a akci „savedisk“ – uložení celého disku do obrazu.
- Vyberte zdrojový disk (fyzický disk s Windows 10) a pojmenujte obraz (např. win10_hp705g2_YYYYMMDD).
- Potvrďte kompresi a případnou kontrolu obrazu, nechte Clonezillu dokončit vytvoření obrazu.

4.2 Příprava virtuálního stroje ve VirtualBoxu (Linux host):

- Ve VirtualBoxu vytvořte nový VM typu „Windows 10 (64-bit)“ s odpovídající velikostí RAM.
- Vytvořte nový virtuální disk (VDI) o velikosti stejné nebo větší, než je původní fyzický disk s Windows 10.
- Pokud původní Windows používaly UEFI, v nastavení VM na záložce „Systém“ povolte EFI (pouze pro speciální OS).
- V nastavení „Úložiště“ připojte Clonezilla Live ISO jako optickou mechaniku VM.

4.3 Obnovení obrazu z Samba serveru do virtuálního disku:

- Spusťte VM a nabootejte Clonezillu z ISO.
- Zvolte „device-image“, jako úložiště opět „samba_server“ a připojte tu samou síťovou složku (IP, share, uživatel).
- Vyberte režim „Beginner“ a akci „restoredisk“ – obnova celého disku z obrazu na virtuální disk VM.
- Zvolte obraz vytvořený v předchozím kroku a cílový disk (virtuální VDI, obvykle /dev/sda).
- Potvrďte přepsání cílového disku a nechte Clonezillu dokončit obnovu obrazu.

5. Varianta B – uložení obrazu na externí USB disk (bez síťového úložiště)

5.1 Uložení obrazu disku z fyzického počítače na externí USB disk:

- Připravte externí USB disk s dostatečnou kapacitou (volné místo alespoň jako velikost použitých dat na systémovém disku).
- Externí disk připojte k fyzickému počítači a ujistěte se, že na něm máte zálohovaná případná důležitá data (Clonezilla bude zapisovat nové soubory obrazu).
- V Clonezille na fyzickém počítači zvolte režim „device-image“.
- Jako typ úložiště vyberte „local_dev“ (lokální zařízení – interní a externí disky).
- Po zobrazení seznamu zařízení vyberte externí USB disk a zvolte adresář, kam se má obraz ukládat (např. kořenový adresář nebo vytvořenou složku).
- Zvolte režim „Beginner“ a akci „savedisk“ – uložení celého disku Windows 10 do obrazu na externím disku.

- Vyberte zdrojový disk (fyzický disk s Windows 10), pojmenujte obraz a nechte Clonezillu proces dokončit.

5.2 Příprava virtuálního stroje ve VirtualBoxu (Linux host):

- Ve VirtualBoxu vytvořte nový VM typu „Windows 10 (64-bit)“ s odpovídající velikostí RAM.
- Vytvořte nový virtuální disk (VDI) o velikosti stejné nebo větší, než je původní fyzický disk s Windows 10.
- Pokud původní Windows používaly UEFI, v nastavení VM povolte EFI (pouze pro speciální OS).
- V nastavení „Úložiště“ připojte Clonezilla Live ISO jako optickou mechaniku VM.
- V nastavení „USB“ povolte USB 3.0 (xHCI) a ujistěte se, že máte nainstalovaný VirtualBox Extension Pack (pro komfortní práci s USB disky).
- Přidejte USB filtr pro svůj externí disk nebo připravte jeho ruční připojení přes menu „Zařízení – USB“ po startu VM.

5.3 Obnovení obrazu z externího USB disku do virtuálního disku:

- Připojte externí USB disk k Linux hostiteli a spusťte virtuální stroj s Clonezillou (ISO).
- Po startu VM předejte externí USB disk do VM (přes USB filtr nebo přes menu „Zařízení – USB“ ve VirtualBoxu).
- V Clonezille zvolte režim „device-image“ a jako typ úložiště vyberte „local_dev“.
- Po detekci lokálních zařízení vyberte externí USB disk a adresář, kde je uložen obraz Windows 10.
- Zvolte režim „Beginner“ a akci „restore disk“ – obnova obrazu na virtuální disk VM.
- Vyberte příslušný obraz a cílový disk (virtuální VDI, obvykle /dev/sda), potvrďte přepsání disku a nechte Clonezillu proces dokončit.

6. Společné kroky po obnově (pro obě varianty A i B)

- Po dokončení obnovy odpojte Clonezilla ISO z virtuální optické mechaniky a nastavte bootování z virtuálního disku.
- Spusťte virtuální stroj a nechte Windows 10 naběhnout – počítejte s tím, že se mohou instalovat nové ovladače a systém si vyžádá několik restartů.
- Zkontrolujte ve Správci zařízení, zda nejsou neznámá zařízení nebo chyby ovladačů.
- Ve VirtualBoxu nainstalujte Přidávky pro hosta (Guest Additions) pro lepší grafiku, integraci myši, sdílenou schránku a další funkce.
- Ověřte stav aktivace Windows – zohledněte rozdíl mezi OEM a Retail licencí (OEM licence obvykle nejde legálně přenést do VM, pro dlouhodobý provoz je vhodná Retail licence).
- Po stabilizaci systému vytvořte ve VirtualBoxu snapshot nebo jinou formu zálohy, abyste se mohli v případě potíží snadno vrátit do funkčního stavu.